

باگشایش‌ها برای خاتمی، رفع حصر نزدیک است؟

لاریجانی: شنیده‌ام دنبال راه حل هستم

در طول سال‌های گذشته همیشه یکی از دغدغه‌های اصلاح‌طلبان روشن شدن وضعیت حصر بوده است. در ۸ سالی که حسن روحانی، رئیس‌جمهور بود بارها از احتمال گشایش و حل‌موضوع سخن گفته شد اما تغییر در معادلات ایجاد نشد. در دوره ریاست جمهوری سیدابراهیم رئیسی، این دغدغه تا حدی کم‌رنگ شد شاید به این دلیل که انتظاری از دولت وجود نداشت. با روی کارآمدن دولت پزشکیان یکبار دیگر شاهد افزایش توجهات به این موضوع بودیم. در همین چند ماه گذشته بارها سخن از احتمال حل‌موضوع حصر به میان آمده و در مواردی نشانه‌هایی نیز از کاهش محدودیت‌ها دیده شده‌است. جندی قبل که غلامحسین کرباسچی گفت: به‌زودی اتفاقات خوبی خواهد افتاد، البته بعد معلوم شد که آن اتفاق ناظر بر تعیین تکلیف وضعیت یکی از محصوران بود که با واکنش کربوی مواجه شد. وی اظهار کرد که باید همه ماجرا تمام شود و رضایتی به پایانی برای خود ندارد. در دولت پزشکیان هم تاکنون امیدواری خاصی برای حل‌موضوع ایجاد نشده‌است. شاهد آنکه وقتی در نشست خبری رئیس‌جمهور با اهالی رسانه در این باره سوال پرسیده شد، رئیس‌جمهور این‌بردن نام محصوران برهیزر کرد و وی را «آن دیگری» نامید. تحلیل‌گران اینطور استنباط کردند که دولت قصد ندارد به‌خاطر این‌موضوع خود را با نهاد‌های امنیتی و دیگر نهاد‌های تصمیم‌گیرنده درگیر کند. حالا، ما درست در شرایطی که با توجه به وضعیت منطقه و سطح بالای تنش‌ها و درگیری‌ها، توجهات از موضوع منحرف شده و تمرکز افکار عمومی بر پیگیری وضعیت شبه‌جنگی و تبعات اقتصادی آن است، به نظر می‌رسد که ممکن است گشایش‌هایی در راه باشد. شاهد اینکه محدودیت‌های سیدمحمد خاتمی، رئیس‌دولت اصلاحات به طرز مشهودی کاسته شده است! خاتمی که تا چند سال پیش برای شرکت در جلسات عادی و مهمانی و عروسی هم با محدودیت مواجه بود حالا به بزد رفتن و «خاتمی‌مدیا» ویدئوهایی از گشت‌وگذار او رامنشتر کرده است.

گفت‌وگوی تلویزیونی ممکن نشد
هم‌زمان با کاهش محدودیت‌های خاتمی، علی‌لاریجانی از شنیده‌هایش درباره اینکه نهاد‌های امنیتی دنبال راه‌حل برای رفع حصر هستند، سخن گفت. لاریجانی در گفت‌وگویی به شرح اتفاقات سال ۸۸ پرداخت و در پاسخ به اینکه آیا می‌شد، وضعیت را به نحوه دیگری اداره کرد، گفت: «خودم نظرم این بود که می‌شود غائله را جور دیگری حل کرد. ولی نمی‌توانیم بگوییم آن‌هایی که این مسیر را طی کردند نمی‌خواستند که حل کنند، بلکه روش حل‌شان متفاوت بود که اینگونه شد. به هر حال دو تا سلیقه‌است. آن موقع هم من نگفتم که با مهندس موسوی صحبت کرده‌ام، مرحوم آیتا… هاشمی شاهرودی رئیس‌قوه قضائیه بودند، یک روز به من زنگ زدند و گفتند من هم با آقای موسوی صحبت کردم و ایشان قبول کرده که یکساعتی در تلویزیون صحبت کنند و غائله را ختم کنند. ایشان گفتند که با آقای‌هاشمی هم صحبت کردند و او هم قبول کردند، نظر شما چیست که من گفتم نظرم موافق است. حتی موافق بودم که هر نکته‌ای که دارند بگویند. بعد دیدم که آقای شاهرودی گفتند که دبیرخانه این را نپذیرفتند. من هم دیگر پیگیری نکردم که ببینم کیفیت چه بوده است. ولی ماجرا این بود، به نظر من آن اتفاقات راه‌حل دیگری داشت، اما دو تا سلیقه برای حل‌مساله وجود داشت، الان هم به نظرم قابل حل است.» مشاور رهبری در ادامه گفت: «من شنیدم که دستگاه‌های امنیتی به دنبال راه‌حل هستند، البته من دیگر مسئولیتی در این‌امور ندارم که بتوانم تصمیم بگیرم. اما شنیدم که دنبال شده‌است، اما دقیق آن رانمی‌دانم.»

انتظار تمام شدن ماجرا

باید منتظر ماند و دید که شنیده‌های لاریجانی هم مثل شنیده‌های کرباسچی فقط به رفع حصر یک نفر محدود است یا شامل سه نفر می‌شود. باید دید که مجموعه مسئولان تصمیم‌گیر در شرایط فعلی که به نظر می‌رسد کشور بیش از هر وقت دیگری نیازمند افزایش انسجام داخلی و تقویت وحدت ملی است، آیا با این اقدام امید تازه‌ای به جامعه تزریق خواهند کرد؟

دوشنبه
۱۴۰۸ • ۰۸ • ۱۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۶/۴ نوامبر ۲۰۲۴

سال هفتم
شماره ۱۹۶۲

armanmeli.ir

«آرمان ملی» نسبت دولت چهاردهم با جریانات سیاسی را بررسی می‌کند

وفاق با جریان حامی یا باتندروها؟

عبدالواحد موسوی لاری؛ وفاق ملی تبدیل به پاشنه آشیل دولت شده است

و جلیلی یکی از عوامل پیوستن اصلاح‌طلبان به پزشکیان بود. نکته دوم، شعارهای خود پزشکیان بود. او دو شعار محوری داشت که این شعارها مطالبه اصلاح‌طلبان بود. یکی حل مشکلات داخلی و ایجاد نوعی هم‌گرایی ملی در داخل کشور و دوم تعامل با دنیای بیرون و حل مشکلاتی که از خیانت دشمنان و ضعف عملکرد مدیران سیاست خارجی بر این‌کشور تحمیل شده که نتیجه‌اش تحریم‌های کم‌رشکنی است که علیه ایران اعمال شده‌است. حجت‌الاسلام عبدالواحد موسوی لاری گفت: اصلاح‌طلبان به این نتیجه رسیدند که اگر کسی بتواند با هدف همگرایی در داخل که نامش را وفاق گذاشته‌اند و تعامل با خارج در جهت حل مشکلات قدم بردارد، باید از او حمایت کرد. به همین دلیل اصلاح‌طلبان حامی اصلی پزشکیان شدند. بسیاری از نیروهای اصلاح‌طلب که با بی‌تفاوتی شده بودند یا مایوس از این بودند که تغییری حاصل شود، به تدریج به کاروان حامیان پزشکیان پیوستند. به گونه‌ای که در دورترین نقاط کشور، اصلاح‌طلبان در هر سطحی پرچم حمایت از پزشکیان را به دست گرفتند. وزیر کشور دولت اصلاحات ادامه داد: البته دوستانی مانند ظریف و امثالهم خیلی فعالانه در صحنه حاضر شدند. اما بسترساز حضور آن‌ها هم نیروهای اصلاح‌طلب بود. وی افزود: بالاخره اصلاح‌طلب‌ها توانستند با حمایت از پزشکیان، صفحه جدیدی در اداره کشور باز کنند که اگر موانع اجازه دهد و بتوانند موانع را پشت سر بگذارند، قطعاً گام به جلو است موفقیت دولت پزشکیان موفقیت اصلاح‌طلبان هم خواهد بود که البته موفقیت کل کشور است. وی بیان کرد: فکر می‌کنم سرنوشت اصلاح‌طلبان و دولت پزشکیان بسیار به هم نزدیک و تا حدودی به هم گره‌خورده است. نه اصلاح‌طلبان می‌توانند از دولت پزشکیان تبری بچوبند و نه دولت می‌تواند سهم بسیار بالا و مقتدرانه جریان اصلاحات را در رای آوری پزشکیان نادیده بگیرد. هرکدام که بخواهند مسیر جداگانه‌ای را دنبال کنند، هم‌خوشان ضرر می‌کنند و هم شریکانش. بنابراین، اصلاح‌طلبان باید تلاش کنند که اگر جایی بر خلاف مسیر وعده داده شده پزشکیان توسط هم‌راهان و همکاران او رقم می‌خورد آن را اصلاح کنند. ولی دولت را تنها نگذارند، البته اصلاح‌طلبان باید نگاه اصلاحی به روش و منش کارگزاران دولت پزشکیان داشته باشند.

پزشکیان و اصلاح‌طلبان
موسوی لاری درخصوص منظور پزشکیان از وفاق ملی اظهار کرد: من هنوز نمی‌دانم منظور آقای پزشکیان از وفاق ملی چیست. در ابتدا اشاره کردم که ملت در انتخابات به یک گروه اکثریت و یک گروه اقلیت تقسیم شده‌اند. گروه اکثریت در مرحله اول انتخابات شصت درصدی بودند که پای صندوق‌ها نیامدند و بیست درصدی که به امید تغییر به پزشکیان رای دادند. مجموع این‌ها هشتاد درصد شد. بیست درصد دیگر هم بودند که با تفاوت دیدگاه و سلیق به غیر از پزشکیان رای دادند. حالا پزشکیان می‌خواهد وفاق را با آن ۲۰ درصد تعریف کند یا آن اکثریت؟ وی ادامه داد: اگر پزشکیان وفاق را همراهی با آن ۸۰ درصد تعریف کند یکجور حرکت می‌کند، اگر هم بنابر سهم‌دادن به آن بیست درصد باشد یکجور دیگر رفتار می‌کند. پزشکیان باید تعریف خود را مشخص کند که منظور از وفاق چیست. وزیر کشور دولت اصلاحات اذعان کرد: روندی که دولت در پیبر گرفته این است که سعی می‌کنند به نیروهای اصیل اصلاح‌طلب‌میدان ندهد، وی در این خصوص که برخی مطرح می‌کنند وفاق ملی به پاشنه‌اشیل دولت تبدیل شده ابراز داشت: تا اینجا شده است. چون تعریفی از وفاق ملی به شکل منظم داده نشده‌است. پزشکیان ذهنیتی از وفاق ملی دارد که وقتی به آن نگاه می‌کنم بیشتر به ائتلاف و سهم‌دادن به صاحبان قدرت تعریف شده که این به ضرر دولت است و وفاق ملی این نیست. موسوی لاری عنوان کرد: خوشم نمی‌آید این حرف را بزنم که دولت دوم روحانی که از مطالبات مردم فاصله گرفت، کمپین‌هایی راه افتاد که پشیمانیم. البته تعامل زمان‌مصلح‌آمیز این است که ما بابت حمایت از حسن روحانی پشیمان نیستیم اما منتقد رفتار حسن روحانی و دولتش هستیم. آن کاری که آن زمان انجام دادیم نیاز کشور بود و انتقادی که امروز نسبت به رفتار او داریم هم نیاز امروز کشور است. درست است که پزشکیان وعده مرغ و تخم‌مرغ و بنزین به مردم نداده است، ولی دو جهت رامشخص کرده که یکی تعامل با دنیا است و این امر باید جایی خود را نشان دهد. رفتارهای غیراصولی که ملت را از دولت جدا کرده را کنار بگذارند، اگر پزشکیان غیر از این عمل کند، او تنها می‌ماند، حامیان‌اش از او فاصله می‌گیرند و کمپین‌های «ما پشیمانیم» زودتر از موعد شروع به کار می‌کنند و دولت با معضل روبه‌رو می‌شود.

تلاش برای بقای زاکانی

چمران: زاکانی هست حتی با تغییر دولت

ندارد». پس از آن هم سرپرست امور اطلاع‌رسانی دولت ادعای حکم رئیس‌جمهوری برای علی‌رضا زاکانی را تکذیب کرد. علی احمدنیا در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «ادعای حکم رئیس‌جمهور برای آقای زاکانی به‌عنوان نماینده پیگیری و مدیریت آسیب اجتماعی کذب است. تمام»

لیخند به پزشکیان برای بقا

زاکانی انتظار نداشت پزشکیان پس از پیروزی در انتخابات با او روی خوش نشان دهد اما عکس آن رخ داد زاکانی مجبور شد خود را همراه دولت کند. او به دیدار پزشکیان رفت و پس از آن نوشت: «جلسه‌ای بسیار خوب و دارای پیام برای توسعه‌دهندگان برای به مردم عزیز ایران برگزار شد. هفت مورد زمینه همکاری و خدمت‌مدیریت شهری تهران در دوران رئیس‌جمهور شهید آیت… رئیسی را بیان نمودم و آمادگی همکاری با دولت جدید برای خدمت به مردم در همه زمینه‌ها را اعلام داشتم. ضمناً با تاکید بر اهمیت مدیریت شهری در سراسر کشور و ضرورت همکاری متقابل با دولت ملی بر اساس احیای اصل صد قانون اساسی، به نمونه‌هایی موفق از همکاری دولت شهید خدمت با مدیریت محلی در شهر تهران اشاره کردم. رئیس‌جمهور منتخب جناب آقای دکتر پزشکیان ضمن استقبال از همکاری با دولت وی برای خدمت به مردم و پیشرفت کشور ابراز داشتند که در آینده نزدیک با حضور شهرداران مراکز استان‌ها در یک جلسه کاری، موارد مورد نظر را تفاهم و حمایت جدی خواهند کرد.»

تلاش برای بقای زاکانی

مدافعان شهردار تهران این روزها تلاش زیادی برای حفظ زاکانی در بهشت دارند، بهشتی که امکان دارد با انتخابات شورای شهر تغییراتی در مدیریت ایجاد شود، اما شهردار تهران این روزها چه می‌کند؟ ایچاچ او با شورای شهر به کجا رسید؟ علی‌رضا زاکانی در برهه انتخابات سعی کرد تا آنجا که می‌تواند در راستای کاهش آرای دکتر مسعود پزشکیان تلاش کند و بر آرای جلیلی بیفزاید. او تصور نمی‌کرد روزی پزشکیان رئیس‌جمهور می‌شود، او در قامت شهردار در بخش‌های زیادی تابع تصمیمات دولت باشد اما چنین شد ۱۱ آبان بود که برخی سایت‌ها از حکم پزشکیان برای زاکانی خبر دادند. دبیر مرکز رصد، پایش و آسیب‌های اجتماعی کلانشهر تهران مدعی استمرار حکم شهردار تهران به‌عنوان نماینده رئیس‌جمهور در مدیریت آسیب‌های اجتماعی شهر تهران شد. عبدالمجید رحمانی گفت: در هیات وزیران دولت شهید آیت… رئیسی با اختیارات شخص رئیس‌جمهور شهید، شهردار تهران به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهور

سیاست
۳

گزارش

محسن امین‌زاده:

بخش زیادی از سیاست خارجی در اختیار وزارت خارجه نیست

کاسبان تحریم در مخالفت با FATF صف کشیده‌اند

معاون وزیر خارجه دولت اصلاحات درباره «اجماع‌پذیری سیاست خارجی در ایران» گفت: سیاست خارجی در ایران هر روز بیشتر به حاشیه‌رانده می‌شود و این وضعیت حتی ارتباطی به تحولات دوران انقلاب اسلامی ندارد. محسن امین‌زاده در نشست انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌ها بیان داشت: دخالت‌های پیدا و پنهان در اجرای سیاست خارجی باعث شده که عمل‌انواترین و با تجربه‌ترین‌ها به حاشیه‌رانده شود و در بسیار موارد سیاست خارجی نه تنها نتواند مقتدرانه از راهبردهای درست و شایسته برای اقتدار ملی دفاع کند بلکه به‌صورت یک نهاد فرعی در بی‌تحوطی برود که دیگران شکل می‌دهند. اینها عملاً تصویری تیره از خطاهای بزرگ است که با نادیده‌گرفتن سهم دیپلماسی در قدرت ملی می‌تواند نهایتاً نتایج بسیار خطرناکی به بار آورد. معاون وزیر خارجه دولت اصلاحات تأکید کرد: نیروهای سیاسی و متخصصان سیاست خارجی باید در هر زمان و پیش از هر رویداد نظامی و پس از هر رویداد نظامی راهبردی سیاسی و مقتضیات سیاسی کار را تدوین کنند، به‌تصویب برسانند و شایسته‌ترین شیوه کار را طراحی و اجرا کنند. اگر توجه داشته باشید طبق قانون اساسی عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری در مدیریت کلیه تحولات مرتبط با امنیت ملی یعنی شورای عالی امنیت ملی کشور متشکل از مسئولانی است که اکثر آنان غیرنظامی هستند. اما در عمل چنین نشد بلکه این نهاد عالی نیز نسبت به گذشته به حاشیه‌رانده شده است. وی با بیان اینکه آسیب‌پذیری وزارت خارجه موقعیت ایران در صحنه بین‌المللی را تضعیف کرده، در خصوص مؤلفه‌های قدرت ملی تصریح کرد: قدرت نظامی سهم بزرگی در اقتدار ملی دارد. اما در نظریه‌امروزین قدرت ملی کشورها، اهمیت قدرت اقتصادی بسیار افزون شده و جایگاه بالاتری را به خود اختصاص داده است. مثلاً اقتدار چین متأثر از افزایش روزافزون اقتدار اقتصادی این‌کشور است. معاون وزیر خارجه دولت اصلاحات تأکید کرد: کشوری که بنیان اقتصادی آن قدرتمند نباشد و بنیان نظامی قوی داشته باشد ممکن است با بحران‌های بسیار جدی مواجه شود. مصداق بارز آن که بارها در موردش صحبت شده است، اتحاد جماهیر شوروی است. قدرت دوم نظامی یا به ادعای خودشان اول نظامی جهان که در زیر فشار بحران اقتصادی و ناکارآمدی حوزه‌های غیرنظامی حکمرانی، فروپاشید. وی یادآور شد: ما قدرت زیادی در عرصه نظامی داریم و توان تسلیحاتی ما هر روز قدرتمندتر شده است. اما قدرت اقتصادی ما هر روز دارد کوچکتر می‌شود. در چنین شرایطی تهدیدات جدیدی هم علیه‌کشور آغاز شده است. آیا قدرت اقتصادی ما تاب و توان چنین وضعیتی را دارد؟ اگر ندارد چرا تدبیر نشده و به چنین وضعیتی دچار شده‌ایم؟ بی‌تردید کشور باید در مقابل تهدیدات خارجی تدبیر و ایستادگی کند و مسلمانا با ایستادگی نظامی بر دوش نظامی‌اش است. اما عدم اولویت‌بندی‌های درست و به حاشیه‌رانده شدن توسعه ملی و دیپلماسی و کشیده شدن ایران به تحریم‌های اقتصادی و عدم دسترسی مداوم کشور به دانش و تکنولوژی‌های روزآمد، دسترسی به بانک‌های بین‌المللی و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ و فقدان بازارهای امن برای محصولات اصلی کشور، اقتصاد ما را تضعیف کرده است. امین‌زاده اظهار کرد: تصویری که از این وضع ساخته می‌شود، معنایش این است که ما باید از رابطه با قدرتمندان جهان بگذریم و به سمت انزوای مداوم برویم و البته اقتصاد ما امکان ندارد در انزوا توسعه پیدا کند. آقای پزشکیان درباره ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری حداقلی صحبت می‌کند. درباره ضرورت پیوستن به FATF صحبت می‌کند و شما می‌دانید که چه جنگ‌هایی در ارتباط با پیوستن به FATF در داخل کشور وجود دارد. همه کاسبان تحریم در مخالفت صف کشیده‌اند. چرا اصرار دارند که همچنان مشکل را حل نکنیم و وارد FATF نشویم؟ چون سال‌ها است یک اقتصاد زیرزمینی شکل داده‌اند و نگران حفظ آن هستند و حال‌نمی‌خواهند از این شرایط بگذرند. وی با تأکید بر اینکه کاسبان تحریم یک پدیده واقعی است، افزود: در اقتصاد زیرزمینی، کاسبی و زندگی آنها موکول به تحریم است. این وضعیت اقتصادی در برابر تحول مقاومت می‌کند و علتش این است که بخش زیادی از این حیات اقتصادی نمی‌تواند خودش را با مناسبات بین‌المللی تنظیم کند. ولی واقعیت این است که اقتصاد ما، توسعه ملی ما، ثروت ملی ما فدای کسب و کار کاسبان تحریم شده است و کشور در اقتصاد بسته تحریمی کاسبان تحریم، نمی‌تواند به پیش برود.

باید وفاق بر سر قدرت ملی باشد

محسن امین‌زاده بیان کرد: اگر قرار است الگوی ماکره‌شمالی باشد، ما احتیاج به دیپلماسی هم نداریم. کره‌شمالی اصل‌نیازی ندارد که دیپلماسی داشته باشد؛ اقتصاد و تجارت بخشی مهمی هم ندارد. اندکی محصول کشاورزی و جنگلی به چین صادر می‌کند. کشور ما هرگز نمی‌تواند شبیه کره‌شمالی شود ولی بسیاری موارد احساس می‌شود که الگویی که ما در سیاست خارجی و توسعه نظامی دنبال می‌کنیم، بیش از همه شباهت به این وضعیت کره‌شمالی دارد. معاون وزیر خارجه دولت اصلاحات با اشاره به اینکه ما در شرایط خاصی قرار گرفته‌ایم، تصریح کرد: به نظر می‌رسد که ما در جنگ نرم بسیار آسیب‌پذیر هستیم و در «اقتدار نرم» هم آسیب‌پذیر هستیم اما به هر حال نشان داده‌ایم که توانایی تسلیحاتی قابل توجهی داریم و افتخار هم می‌کنیم که نیروهایی توانسته‌اند این توانایی را بومی کنند و بخشی را ارتقاء دهند. اما ما در اقتصاد ناتوان شده‌ایم و هر روز ناتوان‌تر می‌شویم و سهم ما در قدرت اقتصادی جهان بسیار ناچیز شده است. وی ادامه داد: دیپلمات‌های ما همه تلاش‌شان را می‌کنند و وزیر خارجه ما فعالیت‌های مفیدی را انجام می‌دهد اما به وزارت خارجه چنین نقشی داده نمی‌شود که بتواند وظیفه بزرگ مواجهه با جامعه جهانی را به‌طور کامل بردوش بکشد. نقش وزارت خارجه تقسیم شده است. بخش زیادی از سیاست خارجی ما در اختیار وزارت خارجه نیست و درگیر عوامل مختلفی است. معاون وزیر خارجه دولت اصلاحات تأکید کرد: بنابراین اجماعی که در موردش صحبت می‌کنیم، اجماع و وفاق بر سر توسعه است؛ باید وفاق بر سر قدرت ملی باشد. وفاق بر سر توسعه ملی باشد و وفاق بر سر سربلندی و رفاه ملت ایران باشد.